

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ
УПРАВЛІННЯ У СПРАВАХ СІМ'Ї, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАДМІНІСТРАЦІЇ
ХЕРСОНСЬКЕ ВИЩЕ УЧИЛИЩЕ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ТУРИСТСЬКО-КРАЄЗНАВЧОЇ
ТВОРЧОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮНАЦЬКОГО СПОРТУ

Матеріали

VI Всеукраїнської науково-практичної конференції

(25-26 вересня 2008 року)

Херсон 2008 року

УДК 76.062/796.077.573.7

ББК 75.7

А – 43

Актуальні проблеми юнацького спорту: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (25-26 вересня 2008 року). – Херсон: Видавництво ХДУ, 2008. – 284с.

Збірник наукових матеріалів висвітлює сучасний стан досліджень у сфері юнацького спорту: організація спортивного відбору і прогнозування розвитку здібностей юних спортсменів; управління і моделювання в процесі підготовки спортсменів. Розглядаються різноманітні аспекти проблем юнацького спорту: гуманітарні, педагогічні, психологічні, та медико-біологічні, та дитячо-юнацького туризму.

Розрахований на широке коло науковців, працівників вищої і середньої ланок освіти, студентів і тих, кому не байдужі проблеми розвитку юнацького спорту.

Матеріали статей надруковані за поданням авторів із збереженням змісту та стилю викладу. Редакційна колегія не несе відповідальність за достовірність та якість викладеного матеріалу.

Відповідальний редактор:

Грабовський Ю.А. – доцент, кандидат педагогічних наук

Редакційна колегія:

Куц О.С. – професор, доктор педагогічних наук

Сергієнко Л.П. – професор, доктор педагогічних наук

Маляренко І.В. – доцент, кандидат наук з фізичного виховання та спорту

Степанюк С.І. – доцент, кандидат наук з фізичного виховання та спорту

Стрикаленко Є.А. – ст. викладач, кандидат наук з фізичного виховання та спорту

Друкується за рішенням вченої ради Херсонського
державного університету
Протокол № 2 від 15.09.2008

© ХДУ, 2008

ВИЗНАЧЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ СПОРТИВНОЇ І ТРАДИЦІЙНО ОРГАНІЗОВАНОЇ ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТЕЙ

ОЛЕНА КУЗНЕСЦОВА, І. БРЕЖИЦЬКА, О.ШУМАРОВА

Рівненський державний гуманітарний університет

Постановка проблеми.

У сучасних умовах психофізична підготовка студентів є обов'язковою в системі навчально-виховного процесу. Разом з тим аналіз науково-методичної літератури показує, що на сьогодні зустрічаються лише окремі дані щодо впливу психофізіологічних і психічних показників на фізичну і розумову працездатність студентів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Низка фахівців із психофізіології [1,4,6,7] вказують на взаємозв'язок не лише соматичних і функціональних показників, але й психологічної та фізичної підготовленості. Значну кількість досліджень [2,6,7,9] з даного напрямку виконано на основі психофізичної диференціації студентів. Так, психологи [6,7,9] психофізичну підготовленість студентів пов'язують зі спроможністю досягти ними найбільшого підвищення розумової і фізичної підготовленості. Саме у зв'язку з цим мета психологічної підготовки – сформувати психічні якості, які потрібні для досягнення високого рівня успішності, виробити

психічну стійкість та готовність до подолання труднощів в екстремальних ситуаціях. Її конкретні задачі такі:

- сприяти вихованню моральних якостей особистості;
- розвивати увагу, стійкість та швидкість мобілізації, а також вміння добре орієнтуватися в різних ситуаціях;
- розвивати пам'ять, уяву, наочно дійове мислення, здатність швидко й точно запам'ятовувати необхідну інформацію;
- розвивати емоційно-вольові якості (сміливість, рішучість, витримку, волю до перемоги) у заняттях фізичною культурою і спортом.

Слід відзначити, що в підходах різних авторів до оцінювання психофізичних показників є багато спільного, і разом з тим трапляються розбіжності, що визначаються не стільки теоретичними положеннями, скільки відмінностями цілей та завдань методики оцінки психофізичної підготовленості особистості.

А.В. Магльований, В.М. Белов і А.Б. Котова [5] відстоюють позицію тих дослідників, які вважають, що розвиток фізичної та розумової працездатності може бути усвідомленим, керованим та контрольованим процесом. Ними був досліджений студентський контингент, що відрізняється найвищою розумовою та фізичною діяльністю, а також взаємозв'язки фізичної і розумової працездатності, взаємовплив рис особистості на різні види працездатності, можливості цілеспрямованого управління розумовою працездатністю засобами фізичної культури і спорту. У своїй праці вони скористалися системою подання особистості, запропонованою В.М. Беловим, на їх погляд, як найбільш конструктивною. Науковці дотримуються ідеї «психологічного скелету» особистості, основу якого в їх дослідженні склали 11 «ключових» якостей: «сила Я», цілеспрямованість, ініціативність, оптимізм, лідерство, страх, безстрашність, доброта, товариськість, здатність до зусиль, егоїзм-альтруїзм, агресивність-миролюбність [5]. Не викликає сумніву, що саме деякі властивості особистості певним чином відповідають за «включення» студента у навчальний процес, тим самим опосередковано впливаючи на його розумову та фізичну діяльність.

Автори підкреслюють, що кількість описів моделей структури особистості набагато перевищує спроби її експериментального вивчення [5]. Це переконливо підтверджується думками науковців [3,8]. У власному дослідженні ми з'ясували результати, отримані за шкалами загальновідомих методик психодіагностики. Дані здобуті експериментальним шляхом з контингентом студентів – як спортсменів, так і не спортсменів, – що знаходяться у різному соціальному середовищі в умовах навчально-виховного процесу, здійснили спробу відбору найбільш значущих якостей особистості у створенні структури особистості студента-спортсмена.

Мета дослідження. Вивчити індивідуальні психологічні особливості студентів різних ВНЗ Рівненщини та провести порівняльний аналіз показників психодіагностики.

Завдання дослідження.

1. Виявити параметри статистичної сукупності для визначення

- природної закономірності в оцінці вихідних даних як за частиною її конкретного аналізу, так і при порівнянні її з іншими сукупностями.
2. За допомогою методу середніх величин здійснити первинну класифікацію даних показників психодіагностики, отриманих експериментальним шляхом.
 3. Оцінити статистичну достовірність досліджуваних груп та з'ясувати, принципово або не принципово відрізняються порівняльні групи студентів між собою.
 4. Відобразити емпіричне розподілення точкового характеру побудовою полігону за показниками шкал психодіагностики.

Методи й організація дослідження. Використовувалися декілька груп методів: на теоретичному рівні – аналіз і синтез, систематизація та узагальнення даних наукової і науково-методичної літератури; на емпіричному рівні – лонгітюдний констатуючий експеримент; математико-статистичні методи обробки результатів експерименту.

За методиками психодіагностики на протязі 2006-2008 років були досліджені 102 студента, а саме: 45 студентів-спортсменів РДГУ (1 гр. – студенти, що навчаються в університеті та продовжують підвищення спортивної майстерності в збірних командах області, України та мають високий спортивний розряд; 2 гр. – студенти-розрядники, які за станом здоров'я тимчасово припинили тренувальний процес або/та підтримують рівень фізичної підготовленості, відвідуючи академічні заняття з фізичного виховання) та 57 студентів – не спортсменів, що навчаються в ЄУ та систематично відвідують академічні заняття з фізичного виховання в обсязі 2 год. в тиждень (3 гр. – студенти I курсу, 4 гр. – студенти II курсу). Усі досліджувані були у віці 17-20 років, на час проведення експерименту – практично здорові.

Результати дослідження.

Статистичний аналіз. В нашому дослідженні методом середніх величин проведено нормування. Норма являє собою гранично допустимі межі досліджуваного явища, в рамках якого вона є оптимальною. Коли вихідну групу чисел, що є результатом дослідження у ході експерименту, прийняти за вихідну статистичну сукупність, то обробку її методом середніх величин, приходящу до ядра групи в виді $\bar{X} \pm \sigma_x$, можна трактувати як оптимальний показник сукупності, тобто як норму. Середньостатистичні показники (табл.1.) усіх чотирьох груп відносяться до: за шкалою психотизму – низькі, екстраінтроверсії – середні, нейротизму – середні, ступінь самотності – низька, за виключенням показників 3 гр., що відповідають середнім значенням. Але за шкалою нейротизму середня арифметична величина $\bar{X} = 10,34 \pm 3,71$ груп студентів-спортсменів (1 гр.) відрізняється від показника $\bar{X} = 12,75 \pm 5,03$ 3 групи студентів – не спортсменів ($P < 0,05$). За ступенем самотності ці відмінності виражені яскравіше ($P < 0,01$).

Дисперсія σ_x^2 вказує на варіювання, тобто розсіювання, вихідних даних відносно середньої арифметичної величини (у квадраті). Для визначення характеру розсіювання, а саме який відсоток від середньої арифметичної

складає показник розсіювання σ_x , використовують параметр варіаційного ряду – коефіцієнт варіації (v %). Коефіцієнт варіації вперше у практиці був використаний в біології. За допомогою цієї науки розраховують групу однорідної, якщо коефіцієнт варіації не перевищує 10-15%. У практиці фізичної культури і спорту, а також у нашому дослідженні, немає такого критерію, однак сам коефіцієнт варіації часто використовується і відбиває розсіювання групи досить характерно. У нашому випадку коефіцієнт варіації вказує на кваліфікацію досліджуваних. За окремими шкалами показників психодіагностики коефіцієнт варіації (v %) варіює від 14 % (1 гр. студентів РДГУ, шкала екстра-інтроверсії – розсіювання їх даних є незначним, тому коефіцієнт варіації невисокий; це свідчить про вдалий експеримент, згідно з яким спортсмени показали найнижчий результат дослідження при більшій стабільності показників) до 68% (1 група студентів РДГУ, шкала самотності, склад досліджуваної групи різноплановий, різнорідний, тому коефіцієнти варіації вище; контроль дав низький результат при більшому розсіюванні даних, тобто при меншій стабільності показників). Таким чином, характеризуючи наші експериментальні групи, слід відмітити, що найбільший показник коефіцієнту варіації (v %) спостерігається у 3 та 4 групах досліджуваних студентів – не спортсменів ЄУ: за шкалами психотизму – 53% – 3 група, шкала екстра-інтроверсії – 28% – 4 гр., шкала нейротизму – 55% – 4 група, шкала відвертості – 43% – 4 група. Проте існує відмінність у показниках шкали самотності. Тут найвищі коефіцієнти варіації спостерігаються в 1 та 2 групах студентів-спортсменів РДГУ. Тобто найбільше розсіювання від середньоарифметичного показника стану особистості за шкалою самотності спостерігається у студентів-спортсменів, а більш однорідне воно в не спортсменів. Таким чином, за допомогою коефіцієнту варіації або середнього квадратичного відхилення можна оцінити стабільність результатів, що має більше значення у психодіагностиці.

При оцінці статистичної достовірності груп, що вивчалися, ми використовували параметричні критерії:

- а) критерій Ст'юдента для порівняння абсолютних показників вибірок;
- б) критерій Фішера для порівняння показників розсіювання вибірок.

За критерієм Ст'юдента відмінності між порівняльними вибірками за більшістю шкал слід вважати статистично недостовірними. Достовірні відмінності спостерігаються між групами спортсменів та не спортсменів: шкала нейротизму – 1-3гр. ($P<0,05$), 3-4 гр. ($P<0,05$); шкала відвертості – 1-4 гр. ($P<0,01$), 3-4 ($P<0,05$); шкала самотності – 1-3 та 2-3 гр. ($P<0,01$), 3-4 гр. ($P<0,05$). При чому слід зазначити, що відмінності спостерігаються також між студентами I та II курсів Європейського університету, які не займаються фізичної культурою регулярно.

За критерієм Фішера спостерігається аналогічна ситуація. Відмінності у розсіюванні вихідних даних статистично достовірно спостерігаються в 2-3 гр. ($P<0,001$) та 2-4 гр. ($P<0,05$) за шкалою психотизму; в 1-4 та 2-4 гр. ($P<0,001$) за шкалою екстра-інтроверсії; за шкалою нейротизму відмінності відслідковуються тільки між 1-4 гр. ($P<0,05$); за шкалою самотності – між 2-3 та

3-4 гр. ($P < 0,05$).

Зверніть увагу на той факт, що і за середнім арифметичним показником ($t=3,224$) і за показником розсіювання – дисперсії – ($F=2,475$) відмінності статистично достовірні лише між групами 2-3 в дослідженні стану особистості – шкалою самотності за методикою Д. Расела, Л. Пепло, М. Фергюстона.

На підставі даних, отриманих під час експериментальних спостережень, будуємо полігони (рис.1-4). Полігон виявляє співвідношення між показниками шкал, отриманими під час дослідження за методиками психодіагностики x_i (на рисунку – горизонтальна ось координат) та частотою їх появлення n_i (вертикальна ось). Подібне співвідношення називається практичним розподіленням. Особливістю побудови є зведення крайніх точок у масштабні одиниці для того, щоб фігура полігона мала замкнутий вид. Частина горизонтальної осі x_i , що знаходиться безпосередньо під полігоном, є його основою.

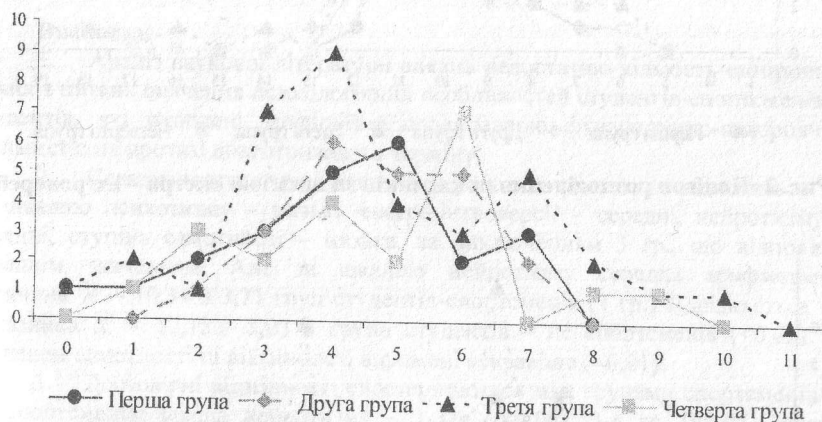

Рис. 1. Полігон розподілення показників досліджуваних груп за шкалою психотизму

Педагогічний аналіз. Інтерпретація показників за методикою Г. Айзенка дозволяє зробити висновок, що до потенційних екстравертів (імпульсивні, товариські, ініціативні, мало наполегливі люди, в них висока соціальна адаптованість) відносяться всього 2 особи (8,69%) 1 гр.; 5 студентів (22,72%) 2 гр.; 1 студент (2,77%) 3 гр. та 1 – 4,76% - 4 гр., тобто набагато менше, ніж потенційних інтровертів (соціально пасивні, але наполегливі та схильні до самоаналізу люди) при високих (53,33%) і середніх (28,88%) результатах емоційної стійкості за шкалою нейротизму. Ці дані є подібними до результатів, отриманих у ході дослідження за методикою Ч.Д. Спілберга та Ю.Л. Ханіна. Значні відхилення від рівня помірної тривожності, а саме низький рівень реактивної тривожності в 40 студентів 1-2 гр. – 93,00%, у нашому випадку

вказує на те, що людина не відповідальна у ситуаціях оцінки її компетентності та не осмислює діяльність на даний момент; наскільки явні інтроверти погано виконують роботу, яка вимагає негайних рішень. Ідентична картина простежується у показниках САН. При високій оцінці самопочуття та настрою у всіх 43 досліджуваних студентів-спортсменів (100%) спостерігається низький рівень активності.

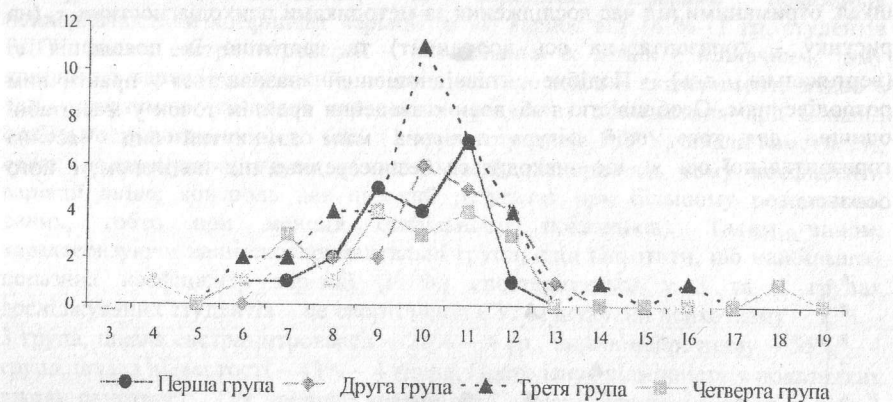

Рис. 2. Полігон розподілення показників за шкалою екстра – інтроверсії

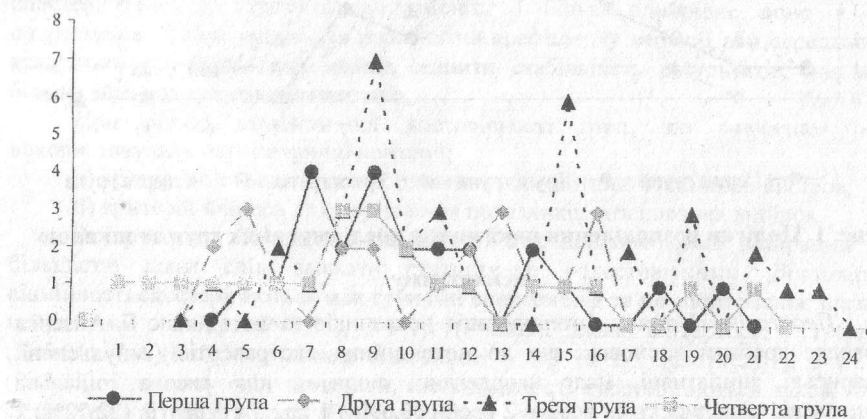

Рис. 3. Полігон розподілення показників за шкалою нейротизму

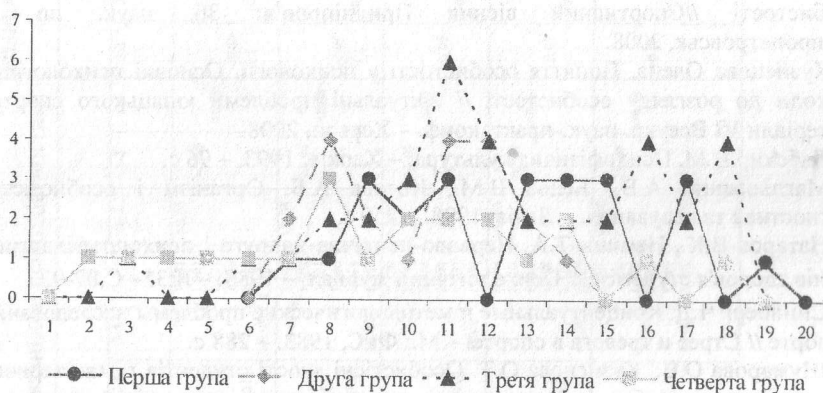

Рис. 4. Полігон розподілення показників за шкалою ширості

Висновки

1. Аналіз наукової літератури виявив недостатню кількість емпіричних даних з питань вивчення психологічних особливостей студентів-спортсменів та студентів, які охоплені традиційно спланованою фізкультурно-оздоровчою діяльністю на протязі довготривалого терміну.

2. Середньостатистичні показники усіх чотирьох груп відносяться як: за шкалою психотизму – низькі, екстра-інтроверсії – середні, нейротизму – середні, ступінь самотності – низька, за виключенням 3 гр., що відповідає середнім значенням. Але за шкалою нейротизму середня арифметична величина $\bar{X} = 10,34 \pm 3,71$ груп студентів-спортсменів (1 гр.) відрізняється від показника $\bar{X} = 12,75 \pm 5,03$ 3 групи студентів – не спортсменів ($<0,05$). За ступенем самотності ці відмінності виражені яскравіше ($<0,01$).

3. Достовірні відмінності спостерігаються між групами спортсменів та не спортсменів: шкала нейротизму – 1-3 гр. ($<0,05$), 3-4 гр. ($<0,05$); шкала відвертості – 1-4 гр. ($<0,01$), 3-4 ($<0,05$); шкала самотності – 1-3 та 2-3 гр. ($<0,01$), 3-4 гр. ($<0,05$).

4. Усвідомлюючи значення темпераменту в регуляції динаміки психічної діяльності і в збереженні життєвих констант організму, можна передбачити рекомендації щодо розвитку ряду властивостей темпераменту за допомогою деяких рис характеру.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку – продовжити вивчення ймовірності впливу на елементи структури особистості ззовні, шляхом систематичних занять фізичною культурою і спортом.

Література

1. Баевский Р.М. Прогнозування стану на межі норми і патології. – М.: Медицина, 1979. – 298 с.
2. Кузнецова О.Т. Функції емоцій і почуттів у житті молодшої людини.

Дослідження особистісної і реактивної тривожності як емоційного стану особистості // Спортивний вісник Придніпров'я: 36. наук. пр. – Дніпропетровськ, 2008.

3. Кузнецова Олена. Поняття особистості у психології. Основні психологічні підходи до розгляду особистості // Актуальні проблеми юнацького спорту: Матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. – Херсон, 2008.

4. Лабскір В.М. Психофізична культура. – Харків, 1993. – 96 с.

5. Магльований А.В., Белов В.М., Котова А.Б. Організм і особистість: діагностика та керування. – Львів, 1998. – 250 с.

6. Натаров В.К., Немчин Т.А. Нервово-психічна напруга і психопрофілактика станів здоров'я студентів // Психологічний журнал. – 1988. – №3. – С.87-92.

7. Спилберг Ч.Д. Концептуальные и методологические проблемы исследования в спорте // Стресс и тревога в спорте. – М.: ФиС, 1983. – 288 с.

8. Шумарова О.В., Кузнецова О.Т. Особистісні якості студентів гуманітарного вузу // Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту школярів та студентів України: Мат. VII Всеукр. студ. наук.- пр. конф. – Суми, 2007. – С.211-216.

9. Якунин В.А., Кондратьева В.С. Психологические аспекты нравственного формирования личности студентов в учебной деятельности // Личность и деятельность. – Л.: Изд. ЛГУ, 1982. – С.134-143.

Таблиця 1

Оцінка статистичної достовірності досліджуваних груп студентів за показниками психодіагностики

Показники психодіагностики	Статистичні показники	Групи студентів (n=102)				t	P						F	P						
		студенти-спортсмени РДГУ					студенти - не спортсмени ЄУ													
		1 гр. n=23		2 гр. n=22			3 гр. n=36		4 гр. n=21											
		1 гр. n=23	2 гр. n=22	3 гр. n=36	4 гр. n=21		1-2	1-3	1-4	2-3	2-4	3-4		1-2	1-3	1-4	2-3	2-4	3-4	
Шкала психотизму	$\bar{X} \pm \sigma_x$	4,26±1,81	4,72±1,31	4,72 ± 2,50	4,66 ± 2,00	1,022	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	1,901	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
	σ^2_x	3,29	1,73	6,26	4,02	0,851	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	1,902	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
	v %	42	27	53	43	0	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	3,618	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
	m	0,37	0,27	0,41	0,43	0,206	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	1,550	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
Шкала екстраінтроверсії	$\bar{X} \pm \sigma_x$	9,95 ± 1,49	10,18 ±	9,97 ±	9,66 ±	0,501	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	1,165	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
	σ^2_x	2,23	1,61	2,00	2,79	0,044	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	1,802	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
	v %	14	2,60	4,02	7,83	0,432	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	3,511	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
	m	0,31	0,34	0,33	0,60	0,466	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	1,546	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
Шкала нейротизму	$\bar{X} \pm \sigma_x$	10,34 ± 3,71	10,59 ±	12,75 ±	9,42 ±	0,206	>0,05	<0,05	>0,05	>0,05	>0,05	1,420	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
	σ^2_x	13,79	4,42	5,03	5,22	0,676	>0,05	<0,05	>0,05	>0,05	>0,05	1,838	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
	v %	35	19,59	25,35	27,28	1,725	>0,05	<0,05	>0,05	>0,05	>0,05	1,978	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
	m	0,77	0,41	0,39	0,55	0,797	>0,05	<0,05	>0,05	>0,05	>0,05	1,294	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
Шкала відвертості	$\bar{X} \pm \sigma_x$	12,65 ± 3,19	10,90 ±	12,44 ±	9,57 ±	1,988	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	1,308	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
	σ^2_x	10,22	2,79	3,66	4,12	0,235	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	1,313	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
	v %	25	7,81	13,42	16,98	2,800	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	1,661	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
	m	0,66	0,59	0,29	0,43	1,833	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	1,718	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
Стан особистості – шкала самостійності	$\bar{X} \pm \sigma_x$	14,08 ± 9,58	13,50 ±	21,27 ±	16,14 ±	0,230	>0,05	<0,01	>0,05	>0,05	>0,05	1,777	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
	σ^2_x	91,81	7,18	11,30	8,02	0,777	>0,05	<0,01	>0,05	>0,05	>0,05	1,392	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
	v %	68	51,64	127,83	64,39	3,724	>0,05	<0,01	>0,05	>0,05	>0,05	1,425	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05
	m	2,00	1,53	1,88	1,75	2,005	>0,05	<0,01	>0,05	>0,05	>0,05	2,475	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05	>0,05

* Граничні значення критерію Ст'юдента t (надійність підрахунку: $P = 0,95$ ($\alpha = 0,05$)) –
1 гр 1-2 групи = 2,02, 1 гр 3-4 групи = 2,00.▲ Граничні значення критерію Фішера F (надійність підрахунку: $P = 0,95$ ($\alpha = 0,05$)) –
1-2 групи = 2,1; 3-4 групи = 2

Зайченко В., Коваль В., Помазнюк Є.	
Значення вивчення спеціальної термінології студентами факультету фізичного виховання та спорту для розвитку етикету мовлення.	122
Іваненко О.	
Лідерство як чинник результативності змагальної діяльності чоловічих збірних студентських команд з ігрових видів спорту.	127
Кисельов А., Грищенко Г., Главатий С., Руденко А., Тамов С.	
ДЮСШ – основна база підготовки юних спортсменів Миколаївської області.	131
Коваль В., Кушнір Я.	
Проблеми психологічної сумісності в спортивній команді.	134
Кольцова О.	
Особливості технології складання програм діяльності дитячого оздоровчого табору.	138
Кузнєцова О.	
Поняття особистості у психології. Основні психологічні підходи до розгляду особистості.	142
Кузнєцова О., Брежицька І., Шумарова О.	
Визначення психологічних особливостей студентів в умовах спортивної і традиційно організованої фізкультурної діяльності.	149
Куцегуб С, Романцевич Н., Шалар О.	
Передовий педагогічний досвід з фізичного виховання в роботі вчителя сільської школи.	158
Фальков О., Главатий С.	
Контроль і оцінювання студентів I-II курсу Зі шкільної програми на етапі підготовки до практики у школі.	163
Швець О., Леонова В.	
Вивчення впливу фізичних навантажень на фізичний стан і підвищення інтересу до занять молодших школярів з використанням змагально-ігрових комплексів.	168
Цьось А., Митчик О.	
Ставлення підлітків до фізичного виховання і спорту.	173
РОЗДІЛ 4	
МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ.	180
Бевзюк В., Кедровский Б.	
Биомеханика стопы спортсмена при плоскостопии.	180
Безгрєбєльна Є., Возний С., Гаврильченко Л.	
Ставлення студенток, хворих на нейроциркуляторну дистонію за кардіальним типом, до оздоровчих фізичних вправ.	186
Березовський А., Коваленко Н., Бодаренко Л.	
Профілактика плоскостопості у дитячому віці.	191
Березовський А., Прокопєць О., Кайда Е.	
Фізична реабілітація хворих при дитячих церебральних паралічах.	193